

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

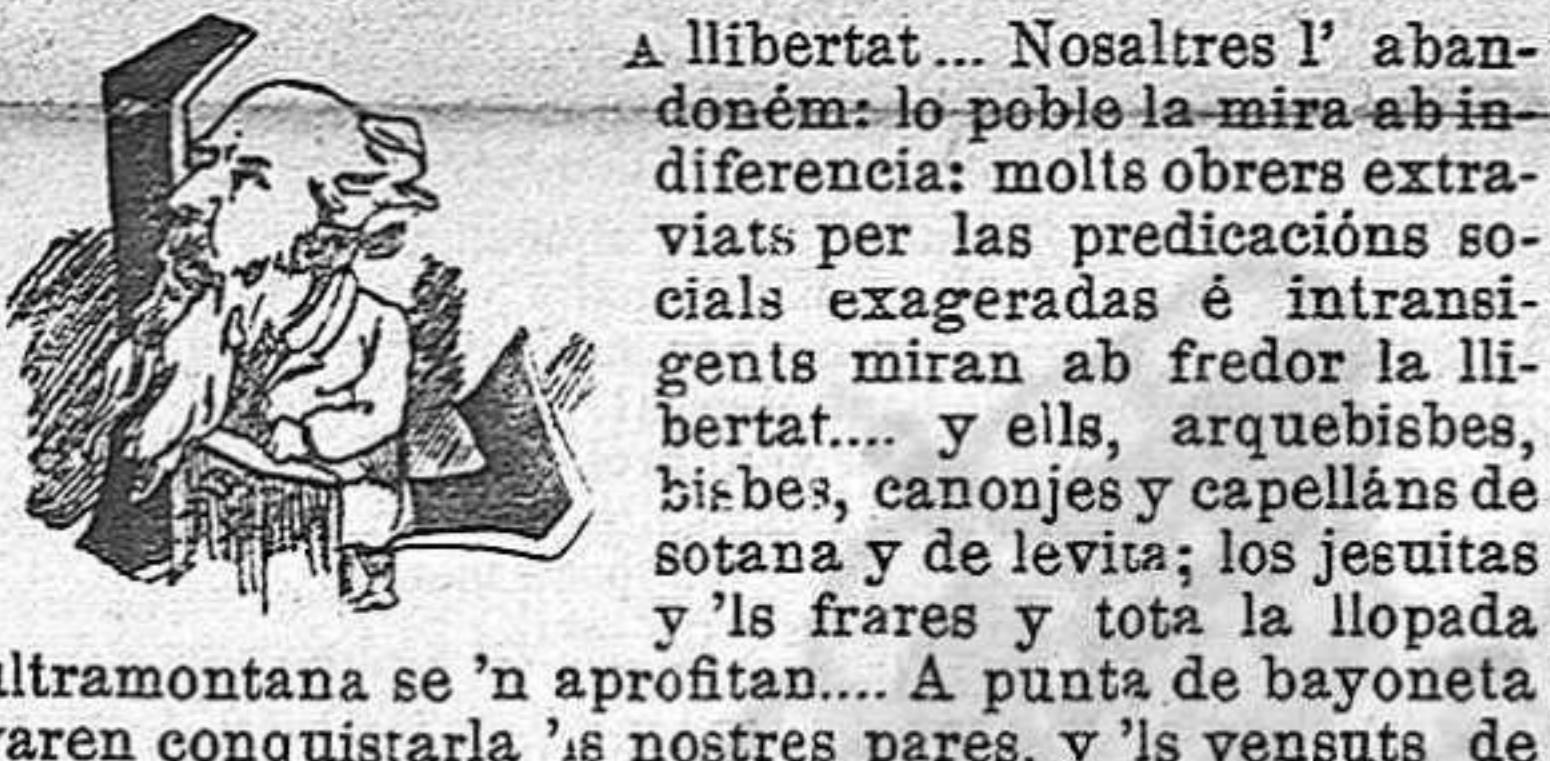
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50

AUDACIAS ULTRAMONTANAS

ultramontana se'n aprofitan.... A punta de bayoneta varen conquistarla's nostres pares, y 'ls vensuts de llavoras son avuy los únichs que disfrutan de la victoria.

Ecls celebren Congresos catòlichs á Tarragona; ecls converteixen lo viatje del Nunci del Papa en un pretext per organizar ruidosas y saragateras manifestacions en la vía pública, en las iglesias y per tot arreu... Dintre de poch, tal com van las cosas, capassos serán de cantarnos la tràgala, ab acompañament d'orga.

Intentin los republicans celebrar una Assamblea per dilucidar qualsevol punt relacionat ab las ideas que professém y no deixaré de compareixer un representant de l'autoritat dispositat á disoldre la reunio tant bon i unt un orador rellisqui. Ecls, en cambi, han convertit una catedral en palench de debats impropis de la santedat dels temples: mes de una vintena de mitrats han autorisat ab la seva presencia aquella profanació, y sense sufrir la mes mínima molicia, han pogut despedirse alsant 'ls crit subversiu de «Visca 'l Papa-rey!». La major part d'ecls venen cobrant las sevas assignacions de un Estat que té reconeguda l'unitat de Italia, á reserva de destinari á bons caldos una part del sou, per agafar delit y poder cridar ab més forsa que may: «Visca 'l Papa-rey!»

Vagin los republicans á organizar recepcions com las que ha tingut lo Nunci á Barcelona: vagin á la estació á rebre á n'en Salmerón al objecte de acompanyarlo al seu allotjament, y 'ls ho dirán á cargas de caballeria. En cambi, aquí las autoritats ván assistir totas al acte, vestidas de gran uniforme, tenint ocasió de sentir com á las seves barbas ressonava 'l mateix crit de «Visca 'l Papa-rey!»

Dírá 'l Sr. Larroca que alguns dels alborotadors van ser detinguts; pero ja sab tothom que á les pocas hores eran posats en llibertat, lo qual, de segur no hauria succehit, en un acte de caràcter republicà, ab los entusiastas que haguessen alsat lo crit de «Visca la República!»

Y per cert que si eran algunas dotzenes los que di-

lluns á l'estació de Fransa, cridavan «Visca 'l Papa Rey!», l'endemà siguieren ja centenars los que donaren lo ma'eix crit en l'Iglesia de la Mercé, á dos passos de la morada del general Weyler. ¡Just pago á la benevolència y á la consideració de les autoritats!

No vacilan en convertir una iglesia en un club porque ecls quan se desferman no reparan en res. Y encare després dirán si en temps de la federal á certas iglesias s'hi ballava! ¡Qué mes saraus que 'ls que hi arman ecls quan arriba l'hora de divertirse!

¡Y viva la llibertat!—com deya 'l Canonje Collell en lo Congrés de Tarragona.

En tots aquests afanys que demostran per exhibirse, en tota aquesta forsa de activitat qu' emplean avuy en la propaganda y en l'agitació, no fan mes que imitar als partits populars, en lo primer periodo de la revolució de setembre. Los partits populars, per cansanci, han abandonat aquests procediments y ecls s'apressuran á adoptarlos.

Utilizar los recursos que la llibertat ofereix pera matar á la llibertat mateixa, tal es la base y 'l fi, lo međi y 'l propòsit de las sevas campanyas desaforadas.

Y 'ls liberals tanquén los ulls per no veure lo que passa ó m'illor encare, per dormir. Y 'ls successors dels progressistas mata-frares, que avuy ocupan lo govern, per no posarse de puntas ab qui pot sostener-los ó treurels del poder, consenten, toleran y fins alentan las creixents audacias ultramontanas.

¿No saben per ventura lo que significa 'l crit reiterat de «Visca 'l Papa-rey!»?

No vol dir tant la desmembració de Italia y la reconstitució del poder temporal del Papa, com un'altra cosa d'efectes mes generals é inmediats. Vol dir l'affiansament de la reacció ultramontana y 'l predomini de la teocracia en totes las funcions del Estat. Cada ultramontà espanyol té un Papa dintre dels que aspira á papar de totes las maneras. No buscan no, l'edificació de les ànimes, que per això s'limitarian á orar y á donar bons exemples: lo que ansaín es exercir una influència decisiva en totes las esferas de la governació, monopolizar l'ensenyança, apoderar-se de les riquesas, impregnar ab lo virus del ultramontanisme totes las lleys civils y políticas, posar baix la seva tutela directa á tots los ciutadans, deprimirlos, ofegar las manifestacions de tot esperit independent, y tornar, si poden, á l'Espanya caduca de Carlos II, á aquella Espanya tan religiosa y tan migrada, tan catòlica y tan tenebrosa; á aquella Espanya sense altres resplandors que 'l de las fogueras de la Santa Inquisició.

En aquest punt están conformes tots ecls: aixòs los que protestan de sa fidelitat á las actuals institucions, per no perdre 'ls emoluments consignats en lo presupost, com los que proclaman, invariablement, y sense desmayar la soberania del rey de les húngaras. Son dos exèrcits que efectuan un moviment de convergència. Un dia ó altre s'reuniran, á dintre ó fora de las vigents institucions.

**
¿Y de quina forsa disposém nosaltres pera desbara-

tar totes aqueixas maniobras? ¿Quins elements pos sehim?

Tenim sens dupte la forsa de la rahó y la del número. Pero la rahó calla y 'l número no obra. La tortpe poltronera dels partits liberals monárquichs, que tot ho sacrifican á la possessió del poder, enerva, cansa, fastidia á la immensa majoria del país. Las eternas é insens tas divisions ensenyoridas del camp re-publicà esterilisan las energies de las masses populars.

Mentre nosaltres discutim, los reaccionaris van fent de las sevas. Mentre las classes obreras, per falta de una enèrgica y resolta direcció política abandonan lo camp de la llibertat que nostres pares regaren ab la seva sanch generosa, tota la llopada negra's dedica á sembarhi impunemente y á mans plenas las llavors de la mala herba de la inolerancia religiosa y del servilisme absolutista.

Algun dia recullirém los fruys de la nostra indiferència y de la seva audacia.

P. K.

OM á contrast de lo que avuy se fa ab lo Nunci, son curiosas las següents ratlla, copiadas al peu de la lletra de un Dietari del Ajuntament (any 1744).

Habiendo tenido noticia el Ilustre Ayuntamiento de haber llegado á esta Ciudad el Ilmo. Sr. D. Juan Bta. Barni, Arzobispo de Odesa, Nuncio de Su Santidad para la Corte de Madrid y pertenecer á tales Nuncios el cumplido y visita segün lo prevenido por Reales Ordenes, hizo el Iltre. Ayuntamiento comisión a cuatro Srs. (regidores) para hacer dicho cumplido y fueron nombrados los Srs. Marqués de Castellá, Dn. Antonio de Balaguer, Dn. Antonio de Rubalcaba y Dn. Joseph Mariano de Borrás, quienes despues de haber enviado el Síndico á pedir hora á S. Ilma. y haber dado las tres de la tarde de este dia, fueron dichos Srs. con carroza de dos tiros y coche para los vergueros con sus massas de la Casa de la Ciud. encaminándose al Collegio de la Merced sito en la rambla de esta Ciudad en donde hospedaba y saliendo Su Ilma. á recibir á dichos Srs. Comisarios al cabo de la escalera les asoció á un aposento, ó quarto, que es enfrente la libraria de dicho collegio, en donde estavan sillons prevenidas y haviendo dicho Sr. Marqs. de Castellá perorado en nombre del Ayuntamiento y hecho el cumplido correspondiente y apreciado Su Ilma. con las mayores veras la atencion del Ayuntamiento y hechos reciprocos cumplimientos se despidieron dichos Srs. Comisarios acompañandoles Su Ilma. hasta el mismo lugar que los recibió haciéndose varias cortesias se volvieron á encochar, y se volvieron á la Casa de la Ciud.

Res mes que això.

En aquells temps tan religiosos ho arreglavan així: ab una simple visita de ceremonia, estavan ilesos

NÚMERO EXTRAORDINARI DE
LA CAMPANA DE GRACIA
Sortirà lo pròxim dissapte dia 3 de Octubre.—DEDICAT AL DÍA DE DIFUNTS
Caricatures, epitafis, notes del dia, text variat y d'actualitat.
Preu: 10 céntims lo número

En cambi avuy molts fan pel Nunci, lo que no fan si l' mateix Déu baixés del Cel.

Lo Nunci dimecres va menjar ab lo bisbe consumint un àpat suculentíssim. Ni ell, ni D. Jaume son encare cardenals; pero això no quita que saborejin los *bocatí di cardinale*.

Dijous va dinar ab lo Marqués de las Cinquillas y divendres ab D. Eussebi Güell.

No dupto que ab aquests espléndits piscolabis quedarà resolta *ipso facto* la qüestió social, baix l' especial criteri de la Iglesia catòlica.

Lo cassino dels amichs del Abarzuza, que segueixen les inspiracions del ex-arcade Gonzalez, lo dia de l' arribada del Nunci varen fer lluminaries als balcons, fent la competència al cassino carcunda.

Sabut es de tothom que ja fà temps que aquests mestres han perdut l' esperit republicà, y que no han de trobarlo mai més, encare que l' fassin cridar pel Nunci.

Parlant del sistema sagasti de aplassar totes les qüestions, esperant que s' resolguin per elles mateixas, deya l' altre dia *'l Brusi* que D. Práxedes deu pensar lo següent:

*«En diez años de plazo que tenemos
el rey, el burro ó yo, no morirémos?»*

El rey.... el burro....

Creurian que m' agradan molt aqueixas mostras de respecte que donan els monárquichs quan dejunan?

Quan la faramalla dels Miquels, del Lluïsos y dels xitzaretlos catòlichs, aixecan á tota veu lo crit de *«Visca l' Papa-Rey!»* los prelats que s' troben presents, fan ganyotas de disgust y desagrado.

Valdria la pena de que s' possessin las cosa en clar. *«Es, per ventura que l's que calsan mitra, creuhen que s' ha de renunciar á la reivindicació del poder temporal del Papa? Es que no l's convé que l' proclami lo qu' ells senten y desitjan? Es que en aquests moments estan pel sistema pastelero?»*

De totes maneres los que cridan y alborotan, comprometent al Nunci y als bisbes, sempre podrán dir:

—Nosaltres no fém mes que lo qu' ells ens han ensenyat.

Y tenen rahó de sobras. Han volgut criars burros com á ideal de la humana perfecció, y ha arribat lo cas de dir:

«Ahont anirás ruch que no bramis?»

Lo número pròxim de LA CAMPANA tindrà caràcter d' extraordinari, y estarà dedicat á la festa dels Difunts.

Com lo que més abunda á Espanya son los morts, no cal dir si tenim tela tallada, per donar á cada hú la mortalla que per classificació li correspongi.

Quins liberals corren avuy dia! Ab l' excusa de tapar la boca á mitja dotzena de regidors, qu' en las sessions garlan més de lo que deurian, lo colossal Sr. Aguilera ha expedit una circular, que vé á ser la negació més flagrant de las garantías que l's individuos dels Ajuntaments han tingut fins ara en la llei municipal.

En efecte: l' Sr. Aguilera no vol que l's regidors tinguin la més mínima iniciativa. Rés de proposicions incidentals, ni de interpellacions, ni de mocions de cap mena. En las sessions públiques no podrán discutir-se mes que l's assumptos compresos en l' ordre del dia, y ja es sabut y de sobras que l' ordre del dia la confecciona l' arcalde.

De manera que l' arcalde es l' arbitre de las Corporacions, y l' s demés regidors, simples escolans de amén.

Y com siga qu' en las mes importants poblacions d' Espanya, qui nombra al arcalde es lo mateix govern, treguin de això las conseqüencies. L' autonòmia municipal, de aquesta feta queda desconeuguda, ofegada, morta.

Aixis es la lluita fusionista, y n' dirán fusionista sens dupte porque en mans de aquests farsants s' está fonent com una cedula cap per avall.

CARTAS DE FORA.—*San Feliu de Llobregat*.—Un parell d' ensotanats que remenan les cireres per aquets entornos, estan donant molt que dir ab motiu del repartit d' uns bens hereditaris dels que foren nombrats hereus de confiança. Los tals bens s' han de distribuir entre l's parents pobres del testador. *«Es que l's ensotanats estan buscant tres peus al gat ab lo piadós intent de fer poc més que ilusoria dita distribució? Ja tindrà ocasió d' entrar als lectors de LA CAMPANA d' aquest gatuperi capellanesch.»*

Montesquiu: *«Qui li ha dit al nostre pastor de bestiar llançat que las produccions que s' posan en lo teatre de la Unió Montesquiu com «L'noy de las camas tortas», «Cura de moro» y «Dorm» son inmorals, indecents y obres qu' en las grans capitals no permeten ferlas per lo molt escàndalosas? Los socis de l' Unió, l' invitan á veure aquellas y altres funcions, per evitar que se li revienti l' cor, com va dir que li succechia, y*

ja veurá com la immoralitat y la indecencia no ha de anar á buscarse entre aquells dignes ciutadans que s' diverteixen honestament, y sense ficarse mai en sotanas d' onze varas.

* * * *San Joan de Ramis*.—Desde temps immemorial, després de la festa religiosa del Sagrament, se ballavan sardanas á la Plaça: doncs aquest any després de haverse compromés l' arcalde á conformar-se ab la costum, un cop estigué llena la funció de la iglesia, prohibí que s' toquessin dits balls, deixant ab un pam de nás á la gent del poble y als forasters. Corra per aquests mons de Deu cada arcalde borrego, que canta l' credo.

* * * *Llardecans*.—Aquests dies hem tingut frares vestits de pany pardo que han visitat las escoles municipals, demostrant que son com la pudó que s' fica per tot. Hem tingut ademés predicaires desaforats que s' han parlat de tota mena de foches, del foch del Purgatori, del del Infern, y no ns han dit res del mes important qu' es el que fa bullir l' olla. —Per supuesto que van dir mal de la CAMPANA, prometent la condemna eterna no sols als que la llegissen, sino hasta als que la miren. —Y ademés van recomanar als homes que quan pel carrer vejessin una dona, calessin los ulls en terra per no pecar. Això pot dir-ho á n' en Ramonet comerciant d' eugas y avuy pastor de la llana mística, que té majordona á casa y bé se la mira en nom de Deu, que no sembla sino que ab los ulls vulga menjàrsela.

* * * *Miravet d' Ebro*.—Figúrnse quin respecte á las cosas sagradas sabent que l' Josep dels Bous va fer una rifa de un llit al peu del altär major. Los bitllets de aquesta rifa s' venian pel poble las ovelletes de un remat que s' diu de las esclavas al preu de 10 céntims, y encare que l' llit no mes valdría unes 15 pessetas, se vengueren bitllets, segons se diu, per valor de 12 ó 14 duros. —Y diuen que Jesucrist va treure á xuriacadas als mercaders del temple!

XIBARRIS MÍSTICHES

NDA, salero!

Mentre las tropas del govern van corrent per aquestes muntanyas practicant simulacros militars, la infanteria carcatòlica s' entreté fent maniobras religiosas en las iglesias de Barcelona.

Los que fabrican calendaris ja diuen que Marte, l' deu de la guerra, gobernarà l' any que vé ls destinos de la humanitat; pero á la quinta Marte s' ha adelantat una mica y ha vingut á aposentarse á Barcelona unes quantas setmanas avans del primer de Jener.

Ab l' arribada del Nunci s' ha descubert la cosa. Entrar aquest bon senyor en la ciutat condal y llençar-se al carrer los ultramontans bêlics, ha sigut tot hú.

Allò no semblava la vinguda del representant del papa, símbol de la caritat y de la mansuetud, sino la entrada d' un conqueridor que ve de la guerra y tracta de revistar las tropas de reserva.

Jo, ignorant en aquestas matèries, me figurava que s' un dignatari religiós se l' havia de rebre ab ademà humil, pegantse cop al pit, lo rosari á la mà y diuent més: *«Amen! joremus! igloria in excelsis Deo! y cosetas parecudas.»*

«Ja l's hi dirán! Si la major part dels neos que van assistir á l' entrada del Nunci no portaven carrabina, va ser perque no van gosar ó perque van preferir deixarho per millor ocasió.

«Quinas bocas! quins ulls! quinas fesomias!... Diuen que l's federals son això y allò y lo altre; pero vaja, quan arriba en Pi y Margall no s' ueyen en la estació tipos tan tremendos ni caras tan bullangueras com las que van exhibirse l' dia de l' arribada del Nunci.

Allí s' donavan vives á tot, menos á lo que en rigor s' havien de donar.

—Viva l' papa-rey!

—Viva això!

—Viva allò!

Ningú s' recordava de que Deu fos al món, ni tenia present que l' més hermós dels seus preceptes diu:

—Estiméuvs los uns als altres.

Una senyora de bon regent agitava l's brassos, cridant:

—Viva l' rey de Roma!

Un' altra anava més enllà y deya esgargamellantse:

—Viva la terra santa!

Y un jovenet, que duya una ploma á l' orella, per donar á entendre qu' era secretari d' alguna congregació, cridava:

—Mori en Garibaldi!

Pero l' crit del qual va ferse més consúm, fins al extrém d' agotar-se totes las existencias y malmetres tots los pulmons, va ser aquest:

—Viva l' papa-rey!

Durant la setmana lo *«viva l' papa rey!»* ha sigut la consigna dels carcatòlics y l' acompañament obligat de tots los seus actes.

De la estació van portarlo á la Catedral; de la Catedral á la Mercé, de la Mercé á tots los demés llocs honts s' han reunit.

—Surtia l' Nunci? —Viva l' papa-rey!

—Entrava l' Nunci? —Viva l' papa-rey!

—Se tractava de un sermó? —Viva l' papa-rey!

—S' armava una festa literaria? —Viva l' papa-rey!

Es de creure que l' Nunci estarà empapa-reyat per dias y per setmanas.

Si l' que s' cuidevan de la cosa no arriban á moderar una mica l' impetus dels regiments beyatos, á horas d' ara de fixo que ja l' s' tindran fortificats dintre de las iglesies, ab los confessionaris aspitllerats y convertits en garitas, las majordomas vestides de cantinera, los sagristans bufant la corneta y l's escolans repetint cada dos minuts:

—Viva l' papa rey! Mori Italia! Abaixa los macarrons!

Perque perells aquí no ns' hem de cuidear de l' industria, ni de la producció nacional, ni de totes aquestas frioleras: lo nostre deber es deixarho corre tot y posarnos á cridar: *«Viva l' papa-rey!»* desde que ns' llevém fins que ns' en torném al llit.

Consideriu—deya á unes senyoras un representant de l' autoritat—considerin que aquest crit es subversiu y pot produir complicacions internacionals.

—¿Qué n' hem de fer de la Internacional nosaltres? —repli-

cavan ellàs:—encare que ns' ho privin, encare que ns' agafin, encare que ns' tapin la boca, cridaré *«Viva l' papa-rey!»*

Be es veritat que algunes pobres senyoras! ho feyan així únicament perque ara es moda aquest crit y l's semblava que l' llençar lo vesteix una mica. Avuy van á veure l' Nunci; demà anirán al fronton, y ab lo mateix entusiasme ab que ara diuen *«Viva l' papa-rey!»* llavors cridarán: *«Viva Irún! ó Viva el Chiquito de Eibar!»*

Una de las que á la Mercé semblava més engrescada, ben clara va demostrarlo.

—Esculti, senyora,—va dirli un espectador del xibarri:—com es qu' en lloc de cridar: *«Viva l' papa-rey!»* no agafan los trastrets y se'n van á Roma á posar mans á la obra desseguida?

—Prou que ho farém si convé!

—Los nostres fils! Pel dia que s' determini organizar un exèrcit per anar á tornar lo trono al sant pare, nosaltres ja temim llogat un sustitut que hi anirà en compte del nostre hereu.

Aixis son la majoria dels que durant tota la setmana han cridat: *«Viva l' papa-rey!»*

FANTÁSTICH.

LO NUNCI

(Carta á un amich de fora)

Me demanas que t' escrigui y t' expliqui de p'á p'á lo que hi ha respecte al nunci que ara acaba de arribar?

Encare que aquest tinglado á n' á mi no m' va ni m' ve ni soch de aquesta parroquia, te diré tot lo que sé

—Qui es lo nunci? Es un subjecte que apart l's tituls y l' tó, deu ser fet de carn y ossos lo mateix que tú y que jo.

Ell representa al Sant Pare, pero vist exteriorment sembla un rector dels que s' usan á Cardona ó á Sallent.

Pel aspecte, per la mida, per la veu y l's ademans, es un capellà.... com ara tots los demés capellans.

Deixeble de aquell bon Cristo que á tot' hora anava á peu, ell, potser per no cansarse, va en cotxe per tot arreu.

Desde qu' es á Barcelona jo no mes sento parla de tiberis, de grans festas, de banquets aquí y allá.

Avuy menja en tal palacio, demà brena en tal convent.... vaja, que en quant á la cuyna crech que va perfectament.

Diu que al vení á aquesta terra deu l' propòsit formal de surgi un concert armònic entre la gent clerical.

Pero no se si al probarlo se li haurà trencat lo fil, perque, noy, estém poch menos qu' en plena guerra civil.

Lo dia de l' arribada ja van haverhi alborots, ab repartició de tantos y agafada de devots.

L' endemà van repetir-se, lo següent passà altre tant, y ab mes ó menys estrípit aixis aném continuant.

Los neos han pres l' iglesia com si allò fos lo carré, y allí aplaudeixen y cridan y fan tot lo que l's ve b'!

En v' l's guindillas traballan per calmá tanta mard; los beyatos no l's escoltan y alsas, igrexa que te crió!

Jo no sé si l' senyor nunci estarà content ó trist ab las variadas coses raras que aquí á Barcelona ha vist.

Pero en rigor pot ben dírseli que l' projecte fraternal que portava.... le ha salido un poquito desigual.

No ha lograt los seus propòsits de sossegar las passions; ha donat la mar de feyna als Xanxes y polissons.

S' ha hagut de guardar las coses que potser tenia al pap y hasta casi juraria que ha agafat dolor de cap.

Part dels que son del gremi, los demés ens hem reduït á mirar las peripecias d' aques delícios bullit.

Pero tots estém conformes en que al fi de la funció la que ha fet mes mal negoci ha sigut la religió.

TARRAGONINAS

BANYAS Y MITRAS

VENIU, àngels celestials! Veniu y pulseu lo cordam de la divina arpa de David; repiquieu de ferm sobre l' teclat del *Psalterium sacram*; baféu, ab tota la forsa de vostres tendres pulmons, aquelles llegendaries trompetas que ab los seus sons pulverisaren les altes y macissas muralles de Jericó, y dirigu vosaltres seràs canturias al Altissim, en acció de gracies per haverse celebrat en la vella època Tarraco..., una corrida de toros en la que la plassa ha quedat *incolume* é intacta, sense necessitat de que al ensendemà, 's fusters, paletes y manyans, haguessin tingut de anarhi de remendo.

La corrida del dijous de la setmana passada, sigué, com se sol dir, de *òrdago*.

Guerrita, 'l gran *Guerrita*, lo pontifice màxim del art de las banyas, ex-nunci un temps del Califà de Còrdoba, olvidant antichs agravis rebuts, va avenirse, cedint á altas influencies, (y suposo que ben pagat) á torejar en la més desacreditada plassa de las Espanyas, è islas adyacentes y de la Provensa de Fransa, borrant d'una vegada aquell, *por siempre, jamás amén!* pronunciat junt ab Mazzantini, en la nefasta corrida del dia 13 de Maig de 1889.

La gran *plassassa* s' ompli de gom á gom, qu' es tot lo que pot dirse: aparegueren las quadrillas, ben migradas per cert, ab en *Guerrita* y *Quinito* al frente, y

un pagès del Priorat
que tenia al meu costat
me digué tot extranyat
fent una mueca:

—¡Xiquet de redeu!... ¡si son toreros!...

—Ay?... ¿donchs, que vos creyeu?

—Me havian dit que torejarian los *cadarnals*, bisbes y 'l pregó del Sant Pare.—

Los aplausos donats á un *quite* de 'n *Guerrita*, tallá en sech lo diàlech.

Y continuà la brega, anant creixent per graus l' entusiasm de del públic envers l' heroe de la corrida, l'incomensurable *Guerrita*, que tant en quites, com en banderillas, com en la mort dels tres toros que li tocaren, y que matà ab sols tres estocadas, estigué fenomenal.

Pero ahont lo públic se surti de mare, de pare y de tota la familia, sigué en la mort del quint toro. Després d'una pre-paració ab tot l' art y salero que sols ell posseix, endossà una estocada monumental, que deixà al toro blau; es dir, pre-cissament blau, no; lo que 'l va deixar sigüé dret, y en *Guerrita* va quedarse assentat al estrep de la barrera. Llavors lo toro se dirigi tot xano, xano, cap á 'n ell; va mirársel ab assombro, y sens dupte qu' en son interior devia dirli lo que 'ls anticlos gladiadors als Césars:

—*Ave, Guerrita; morituri te salutant!*

Y caygué desplomat, morint de repent als mateixos pens de son matador.

Delirium tremens del poble soberà, que omplí l' arena de barrets y cigarros.

Vaja, que la Arrendataria hauria de subvencionar á en *Guerrita*; de seguir que aquell dia aumentà considerablement la venda dels escanya pits.

—Y de 'n *Quinito*, que 'n dirém? Res; que al costat de aquell colós va semblarnos una figureta de pessebre.

—*Viva el Papa Rey!*... se cridà distintas vegades al final de las sesions del Congrés catòlic; y després los periódichs de Tarragona comensaren á insertar una serie de sueltos que co-mensavan aixís:

La gran parada militar anunciada no podrá tenir efecte, per naps.

La gran missa de campanya se ha suspés, per cols.

Lo general Weyler no vindrà á portar l' pendó principal de la professió del diumenge per xiribias.

Y efectivament, no hi hagué ni parada, ni missa de campanya, ni general pendonista, ni governador, ni militars, ni empleats, ni element oficial, ni ningú que fes cara de papar del pressupost,—excepció feta dels bisbes, canonjes y capellans rasos—que anés ab la corresponent requincalla y coloraynas á lluir la solemne y magna professió que s'celebrá com á remato del Congrés catòlic.

Y naturalment, sense la lluhentor d' un element tant retretxero, resultà la tal professió molt migrada y malandada, ja que hi hagué un moment que 's trencà de tal manera, que semblava talment que se 'n hagués perduda la meytat.

La gent ja comensava á dir que la fessin cridar pel *Nunci*.

Pero no hi hagué necessitat de això, ja que al cap d' un bon quart d' hora, comparegué la segona meytat, la qual si hagué arrabiat á perdes del tot, no se pas lo que hauria pogut succehir: figúrintse la pèrdua de 150 capellans, una trentena de canonjes, un parell de cardenals, una vintena de bisbes y arquebisbes, y 'l *Nunci*; la pèrdua de aquest últim hauria sigut la més sensible, ja que ab ell hasta la esperansa se hauria perdut de poder fer la crida prometent una bona gratificació.

Segons veus volàtis, lo retrahiment del element oficial y sobre tot lo dels guerrerios, obeyeix á ordres superiors, ab motiu de conceptes emesos en dit Congrés y dels crits de *viva el Papa Rey!*, conceptes y vivas que han mortificat, segóns se diu, al governitalia.

Està vist que hi ha certa classe de gent que no poden con-gregar-se sense que fiquin la pota á la gallada.

RAMONET R.

Ja estava tot preparat: lo saló de Cent plé de gom á gom: los aparatos elèctrichs encensos, y en aquests

moments se presentá un de la comissió organisadora, diuent:

—La vetllada s' ha suspés: que cada mussol se 'n torni al seu forat.

Ningú s' ho volfa creure. Alguns preguntavan:—¿Com se diu el *Nunci*? ¿Seraff ó *Miquel*?

Va ser un desengany tremendo, y tot perque hi havia por de que al Saló de Cent se donguessian crits de «*Visca 'l Papa-rey!*», y s' acabés la vetllada com el rosari de 'l Aurora.

Ab això s' demostra que no hi ha masses més propensas que las catòlicas á perder l' *oremus*.

Després de celebrar una entrevista ab en Sagasta, en Montero Rios vá tenirse que ficar al llit, víctima de un costipat molt fort.

Se véu qu' en las esferas oficiales, corren uns vents molt *encostipadors*.

Pero 'l refredat de 'n Montero Rios no tindrà graves conseqüències: bastarà qu' en Sagasta li recepti la Presidència del Senat, perque l' ilustre gallego 's levi tot aixerit y dugui:

—Mes val aquí que á ca'l Apotecari.

Los carlins de Madrit van celebrar una paella, y una vegada ben tips, un mossen dels de l' olla vá cantar un responso per l' ànima de D. Margarida.

La festa hauria sigut mes acabada si al mateix temps haguessin cantat un *Te Deum* pel cos de doanya Berta.

Passa 'l *Nunci* per la Gran-via repartint benedicçions mentres un caball desbocat arrastrant un carruatge s' llansa Carré avall, á riscos de causar desgracias entre la multitut aglomerada.

Fins que un municipal, ab perill de la vida, vá devenirlo. Las benedicçions del *Nunci* havien sigut ine-ficasses.

Y ara pregunto jo: ¿Qué val mes en cassos de perill: la mà que beneix, ó la que s'agafa ab valentia á las riendas de un caball desbocat?

Los Congressistas de Tarragona van resoldre aixecar una protesta contra las reformas de la segona enc-senyansa.

¿Quan compendrá 'l govern que contra 'l vici de protestar hi ha la virtut de suprimir lo pressupost del clero?

Sembla talment impossible que 'ls del gremi de la llana, per un monsenyor *Cretoni* se mostrin tan entusiastas.

Si 's digués *Bayeta ó Panyo* ja m' explicaria això; pro *Cretoni*... la cretona es genero de cotó.

«*Visca 'l Papa-rey!*» va cridar fent un espinguet certa senyora molt ben empolaynada, á l' arribada del *Nunci*.

Y un de la policia va agafarla pel brás, ab intenció de detenirla. Y aquella amassona del Papat vá caure desmayada als brassos del polissón, qui de segur qu' exclamaría:

—Cada dia vingueix *Nuncis*!

Llegeixo:

«El Sr. Castellar llegarà á Madrid el dia 2 de Novembre.»

O siga 'l dia dels Morts.

Trobo molt natural que cada hú vulgui passar la seva festa ab la família.

Llegeixo.

—Existe un lance pendiente entre los directores de *El Tiempo* y *La Justicia*.

Ja m' figura veure's al camp del honor: lo *Temps* ab la dala y la *Justicia* ab l' espasa.

—Quin desafio mes original!

En las últimes eleccions celebradas á Bèlgica, ha sortit derrotat nada menos que 'l president del Govern.

Aquest fet tan natural en tot país ahont se practiqui 'l sufragi ab la deguda pureza, per lo que toca aquí á Espanya seria inconcebible.

Y es que aquí en lloc de *sufragi* fem un *sufregit*, y 'l govern té sempre la paella pel mànech.

Al Pare Corbato, frare dominico de Valencia van ficarlo á la presó per attachs á las institucions.

Pero medianat una fiansa de 5,000 pessetas, ja es al carrer.

Està vist, que per carlí que se siga, no hi ha com estar pres, per tornar-se amant de la llibertat.

XARADA

Es un líquit ma primera,
la segona musical,
es un prònom la tercera
y la quarta es animal.

Ters-invers-quinta-segona
en molts casas n' hi ha
y si 'l meu Total desitjas,
es un poble català.

A. BALSELLS.

CONVERSA

—Hola Antonia. —Hola Bernat.

—¿Com estás?

—Bé.

—Y lo teu pare
éncara tan fort?

—Encara.

—¿Y 'l teu germà gran?

—Trempat.

—¿Y en Pepito? ¿Hont es? No 's veu en lloch.

—Es que 's vol casá.

—¿Sent tant ximple?

—Oh! La mama

de la enamorada creu
qu' ell es formal hasta allí.

—¿Y qui es ella? ¿La Treseta?

—La Pepeta? —La?

—Antoniet: búscalo: t' ho acabo de dí.

J. BUÉ VENTURA.

TRENCA-CLOSCAS

A. PEROT TELL

Formar ab aquestas lletras lo titul de una comèdia catalana.

B. RUJACA.

TERS DE SILABAS

• • • • •
• • • • •
• • • • •

Primera ratlla vertical y horisontal, moble.—Segona: nom de dona.—Tercera: efecte de alegria.

EDUARDO RABASSÓ.

GEROGLIFICH

+ D
101
VA + BN
MIRA
TCRA

NOY DE SANS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadà A. Tilop, Jovent Tarrés, Pepet dels Cansris, E. Clarassó, Amonasro, Lluís A. E., P. Prats y Vilà, J. Camprubí, V. Giménez y Rodríguez, Mero S., M. F. (Buifarra), Ogcid Giup, Pep de Gracia, Un escriben en remull, M quel de las Dallas, Joan Aficionat, Millán, Gen-rosa Pau, Un Aprenent, P. Giró y B. de V., Joant Rocaveri, Domin-go, T. Norio, M. Piñol (a) Chatet, A. Soler, Sardina de P., S. Barba, y Antonet del Vi.—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Cutadàs C. P. A., Jo, Ell y Ella, Ansfruns, Paco Balbina, J. Ferraté, Miquel Pitarch, F. F. (Un drapaire), S. Brotau, Pere Carreras, Joant Rocaveri, J. Pallarés, y Bernabé Llorens.—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envien.

Ciutadà Jep de l' Hostia: No va prou bé.—R. Trilla Poch: Es fluix.

I. Nayas: ¿Ens exigix que li contéstem? Donchs aquí va la nostra contestació: vagí á la porra.—Antonet del Corral: Las poesías son incorrec-tes.—F. Llenas: Encare qu' es una mica llarga, la de vesté està molt bé.

S. Bonavista: No 'ns acaba de féi 'l pes: hi falta xispa: mirarem d' inserir lo remítit.—A. F. (Sant Boy): Veurem de parlare en lo próxi-m número.—Lluís Salvador: Lo de aquesta setmana està molt bé.—A. Viz-der y Jordà: Los dos articles son fluixets.—Palet de Riera: Mirarem de aprofitarlos.—Carles de Florida Blanca: De las tres aprofitaré la méva.

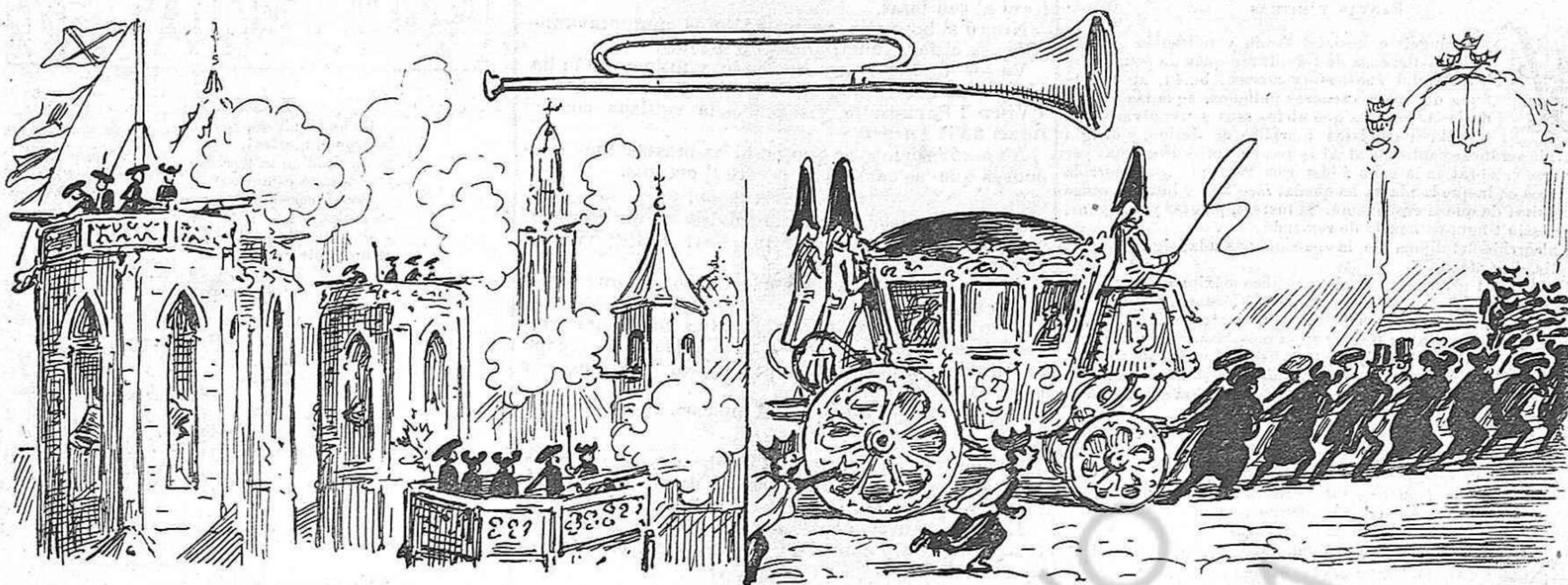
—P. C. (Vendrell): Estém enterats del assumpt y no es prou exacte la noticia tal com vesté la dona.—Un trempat: Los de aquesta setmana estan millor, y veurem de aprofitarlos.—Marimon Pallasso: Lo menos que pot ferse quan s' escriuen versos es procurar que aquests tinguin rimas, y 'ls que 'ns envien ni això tenen.—Cheliu: L' idea podrà apro-fitar-se ara, en quant á la forma, resulta molt defectuosa.—R. Alonso: Ben versificada ho està; pero es tan frívola!...—Quico Pelas: No 'ns serveix.—A. Rosquell: Com tampoco la de vesté...—Follet: Va molt bé: mil gràcies.—J. Staramsa: Procurarem aprofitarho.—Joan (Ripoll): No val la pena de posarlos en lletras de mortillo.

—Obra nova! — Ja ha sortit! — Obra nova!

LA SALSA DEL AMOR

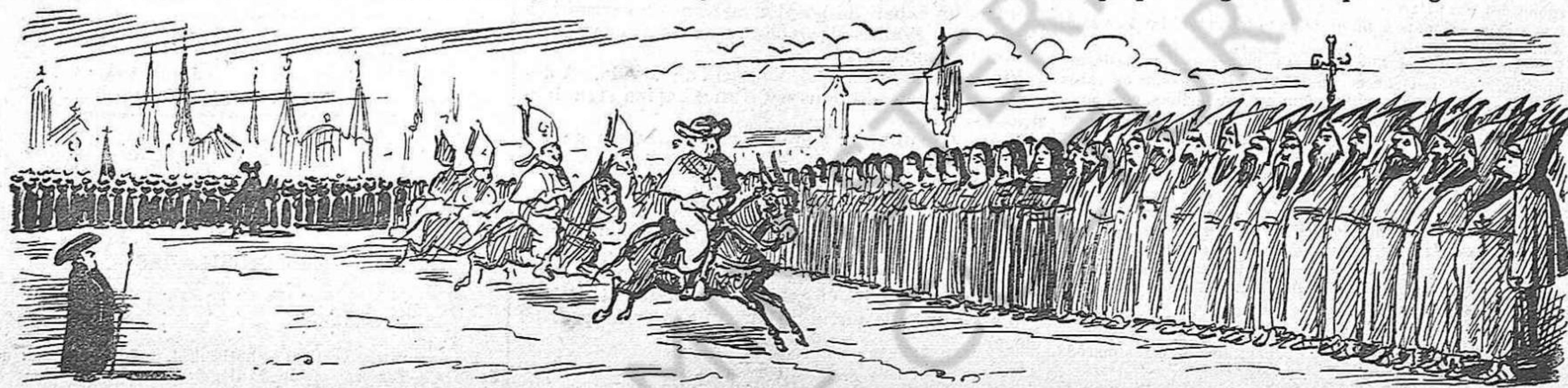
DEDICADA ALS LECTORS DE LA CAMPANA

SUPLEMENT A UN PROGRAMA—LO QUE HAURIAN HAGUT DE FER

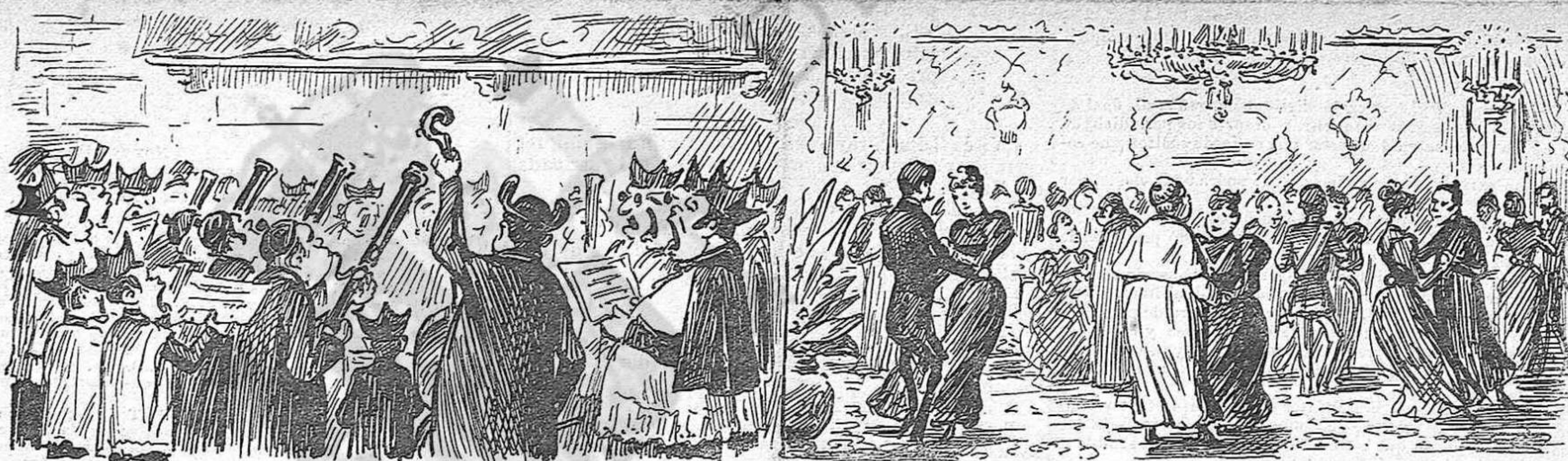

Colocar baterias als terrats de las iglesias y disparar la gran salva del sige.

Arrastrar la carretetla perque no sigüés menos que 'n Sagasta.

Revistar en gran parada á totas las forses de la milicia mística.

Donar una gran serenata á càrrec de las comunitats y músicas de capella de totas las iglesias.

Celebrar honestament un gran ball de gala, baix l' advocació de Sant Pasqual Bailón.

Y finalment, tancá'l verdader nunci de Barcelona à la presó, per evitar rossaments y competencias.

Lo únic que han pogut fer ha sigut fer repicar á totas las campanas de Barcelona, menos una... LA CAMPANA DE GRACIA.

